

FACULTAT DE CIÈNCIES POLÍTiques I DE SOCIOLOGIA

LLICENCIATURA: CIÈNCIES POLÍTiques I DE L'ADMINISTRACIÓ

ASSIGNATURA: 20872 POLÍTiques COMUNITÀRIES (6 crèdits)

DURADA: Primer Semestre

CURS: Segon cicle (Optativa)

CURS ACADÈMIC: 2009/2010

Professor: Dr. Francesc Morata

1. Objectius de l'assignatura

El principal objectiu de l'assignatura és oferir un conjunt d'eines analítiques que el familiaritzin amb els processos de la UE i l'ajudin a entendre el decurs que han seguit les principals polítiques comunitàries. El programa està estructurat en dos blocs clarament diferenciats. El primer ofereix una visió introductòria del procés de construcció europea i l'aparell conceptual que, més endavant, serà aplicat per explicar en clau interpretativa les diferents polítiques. Es passaran en revista alguns dels aspectes més actuals del procés d'integració: la governança europea des del punt de vista de les transformacions de l'Estat et de l'impacte de la mundialització; el debat sobre la legitimitat democràtica; la Constitució Europea; i el paper de les regions en la governança multinivell.

El segon bloc analitza un seguit de polítiques sectorials. Per cadascuna d'elles s'abordarà la seva evolució històrica, els continguts i els principals instruments de la política, la dinàmica institucional, els processos d'implementació i els punts de fricció amb d'altres polítiques. Finalment, s'utilitzarà l'aparell conceptual per analitzar la política en clau explicativa.

Les explicacions de classe es veuran reforçades, en alguns casos, per la presència d'experts dels diferents àmbits relacionats a la integració europea.

2. Organització del curs

El curs s'organitza a partir de les explicacions de classe, la recensió de les lectures a càrrec dels alumnes, el treball de biblioteca, la discussió dels temes a classe i la presència d'experts convidats. També s'inclou una visita d'estudis a les institucions europees.

3. Avaluació

L'avaluació es basarà en treballs parcials d'auto-avaluació i en un exàmen o un treball final.

Nota: A mes de la bibliografia general i obligatòria indicada en el programa, els alumnes disposaran d'una bibliografia específica per cada un dels temes que contindrà les lectures proposades i que s'oferirà a través de la web o del servei de fotocòpies .

Programa

Bloc 1

El Marc General de la Governança europea

Tema 1: La integració europea: actors, processos i polítiques

Lectura:

Morata, F. (1999), Caps 1 i 2.

Tema 2: Teories i enfocaments del procés d'integració

Lectura

Morata, F. (1999), Cap. 3.

Tema 3. Governança europea i Polítiques Públiques

Lectura

Morata, F. (2000), Introducció

Tema 4. La governança europea entre l'Estat "sobirà" i la globalització

Lectures:

Ludger Kühnhardt, "Implications of globalization on the raison d'être of European integration", Arena Working Papers, WP 02/37, http://www.arena.uio.no/publications/wp02_37.htm

Wallace, H. (2000), Europeanisation and globalisation: Complementary or contradictory trends? *New Political Economy* 5 (3): 369-382.

Commission of the European Communities (2001), Report of Working Group 5, "Strengthening Europe's Contribution to World Governance", May (Rapporteurs: R.W. Rachford, D. Juul, J. Jorgensen)

Tema 5. El debat sobre la legitimitat democràtica de la Unió

Lectures:

Lord, Ch and P. Maignette (2002), "Notes to a General Theory of Legitimacy in the EU", WP 39/02, www.one-europe.ac.uk

Moravcsik, A. (2002), "In Defence of the "Democratic Deficit": Reassessing Legitimacy in the European Union", *Journal of Common Market Studies*, 4, pp. 603-624

Kohler-Koch, B. "Europe in Search of a Legitimate Governance", Arena Working Papers, WP 99/27, http://arena.uio.no/publications/wp99_27.htm

Tema 6. La Constitució europea i el procés de ratificació

Lectures:

Weiler, J. (2002), "A Constitution for Europe? Some Hard Choices", *Journal of Common Market Studies*, 4, pp. 563-580

Documents de treball:

Declaració de Laeken- http://europa.eu.int/comm/laeken/index_fr.htm

European Commission (2001): *Enhancing Democracy: A White Paper on European Governance*, Bruxelles: COM(2001) 428,

http://europa.eu.int/comm/governance/index_en.htm

European Parliament (2002), *The New Europe: Governance in a Union Up to 30 Member States*, Working Paper, Constitutional Affairs Series, 4-2002.

Convenció Europea <http://european-convention.eu.int/bienvenue.asp?>

Tema 7. La governança multinivell

Lectures:

Morata, F. (ed.) *Gobernanza Multinivel en la Unión Europea*, València, Tirant lo Blanc, 2004.

Bloc 2

Les Polítiques

Tema 8: La Política Monetària

Tema 9: La Política de la Competència

Tema 10: Les Polítiques Socials

Tema 11: La Política Agrícola Comuna

Tema 12: La Política de Cohesió

Tema 13: La Política Ambiental

Tema 14: La Política de Recerca i Desenvolupament

Tema 15: La Política de Cooperació al Desenvolupament

Tema 16: Els temes de Justícia i Interior (CAJI)

Bibliografia bàsica

Morata, F. (2000): *Políticas Públicas en la Unión Europea*, Barcelona: Ariel.

Morata, F. (1999): *La Unión Europea, Actores, Procesos y Políticas*, Barcelona: Ariel.

Publicacions periòdiques de consulta a l'hemeroteca

Journal of Common Market Studies

Journal of European Public Policy

Revue de l'Union Européenne

Política Exterior

Documentació general

Centre de Documentació Europea (UAB)

Oficines de la Comissió Europea i del Parlament a Barcelona

Web de la UE (www.europa.eu.int)